

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 10Csp/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118205795
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Rohárik
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6118205795.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, rozhodujúc sudcom JUDr. Pavlom Rohárikom, vo veci žalobkyne X. M., C.. XX. X. XXXX, XXX XX S. S., N. XX, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., 811 04 Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o zaplatenie sumy 5 724 eur zo zmlúv o úvere, taktó

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 5 724 eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žiada uložiť žalovanému vydať jej bezdôvodné obohatenie v sume 5 724 eur, ktoré vzniklo plnením zo zmluvy o revolvingovom úvere Č.. XXXXXX - XXX18 uzavretej stranami dňa 29. decembra 2014, a zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXX - XXXXX uzavretej stranami dňa 28. mája 2015 (ďalej aj „zmluva“ alebo „zmluvy o úvere“). Argumentuje, že žalovaný použil pri uzatváraní zmlúv nekalé praktiky, zmluvy obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a chýbajú v nich zákonom požadované náležitosti (napr. údaj o konečnej splatnosti úveru, údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov úveru). Zároveň žalobkyňa namieta i neprimeranú výšku odplaty, lebo na základe zmlúv jej boli v oboch prípadoch poskytnuté peňažné prostriedky v sume 4 000 eur a veriteľovi mala uhradiť sumu 13 248 eur, t.j. odplata za poskytnutie úveru predstavovala v prípade každej zmluvy sumu 9 248 eur, čo je v rozpore so zákonom aj dobrými mravmi. Pretože úver je z dôvodu absentujúcich zákonných náležitostí bezúročný a bez poplatkov, žalobkyňa žiada i vydanie rozdielu súčtu súm, ktoré na základe zmlúv zaplatila a sumou poskytnutého úveru, ktorý predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného.

2. Žalovaný žiada žalobu zamietnuť tvrdiac, že uzavreté zmluvy obsahujú všetky náležitosti podľa Obchodného zákonníka - nejde o spotrebiteľské zmluvy podliehajúce zákonu č. XXX/XXXX Z. z. Namieta i existenciu prekážky právoplatne rozhodnutej veci, lebo o nárokoch z týchto úverových zmlúv už rozhodol rozhodcovský súd, čo dokumentuje rozsudkami Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom v Bratislave sp. zn. 100/08/16 zo dňa 20. októbra 2016 a sp. zn. 181/08/16 zo dňa 24. októbra 2016 vydanými na základe jeho žaloby proti žalobkyni (v rozhodcovskom konaní žalovanej) o zaplatenie 17 056,80 eura a o zaplatenie 17 498,40 eura, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 28. novembra 2016 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“ alebo „rozhodcovské rozsudky“).

3. Rozsudkom č. k. XXCsp/XXX/XXXX - XXX zo dňa 24. júla 2020 súd žalobe vyhovel majúc za to, že predmetom rozhodcovského konania bol nárok odlišný od nároku žalobkyne uplatneného v tomto súdnom konaní. Na odvolanie žalovaného odvolací súd uznesením č. k. 11CoCsp/56/2020 - 138 zo dňa

23. novembra 2020 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal dostatočne s námietkou, že o nárokoch z úverových zmlúv už bolo rozhodnuté v rozhodcovskom konaní.

4. Na to súd prvej inštancie konanie uznesením č.k. 10Csp/103/2018 - 158 zo dňa 29. januára 2021 zastavil so záverom, že rozhodnutie (rozhodnutia) rozhodcovského súdu predstavujú v tomto prípade prekážku právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata).

5. Odvolací súd uznesením č.k. 11CoCsp/15/2021 - 186 zo dňa 27. mája 2021 uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu znovu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Konštatoval, že súd prvej inštancie si po prvom zrušení sice vyžiadal rozhodcovské spisy, ale skutočnosti z nich vyplývajúce do obsahu svojho rozhodnutia dostatočne jasne a podrobne nepremietol; mal skúmať, či pri nároku uplatnenom žalobkyňou v tomto konaní ide o tie isté skutkové okolnosti ako pri nároku žalovaného v rozhodcovskom konaní a ustáliť, či žalobkyňa úverové zmluvy uzatvárala ako fyzická osoba - podnikateľka alebo spotrebiteľka.

6. Následne súd prvej inštancie opätovne preskúmal postavenie žalobkyne v úverovom vzťahu so žalovaným a totožnosť skutku prejednávaného v rozhodcovskom konaní a prejednávaného v súdnom konaní. Súdného pojednávania sa zúčastnila len žalobkyňa, žalovaný svoju neprítomnosť ospravedlnil, a preto súd pojednával v jeho neprítomnosti. Podrobne vypočul žalobkyňu ohľadom skutočností spojených s uzavretím úverových zmlúv a opätovne vykonal dokazovanie oboznámením sa s písomnými podaniami strán a listinami obsiahnutými v spise - osobitne žiadosťou (žiadosťami) o poskytnutie úveru, zmluvami o revolvingovom úvere i spismi rozhodcovského súdu.

7. Vo veci postavenia žalobkyne v zmluvnom vzťahu so žalovaným možno zhrnúť nasledovné skutočnosti :

8. Žalobkyňa tvrdí, že úver od žalovaného v žiadnom prípade nežiadala na podnikanie, v čase uzavretia zmlúv pracovala ako opatrovateľka v Rakúsku a nemala dôvod brať si na túto činnosť úver. Táto činnosť bola odmeňovaná, s jej výkonom nemala náklady, lebo ubytovanie aj stravovanie mala zabezpečené bezplatne. V čase čerpania úverov bola síce zapísaná do registra sprostredkovateľov poistenia a sprostredkovateľov zaistenia (osvedčenie o zápise vydané dňa 23. novembra 2007), ale túto činnosť v danom čase nevykonávala (vykonávala ju v rokoch 2007 - 2009 a oprávnenie nezrušila z dôvodu, aby mohla poberať tzv. následné poisťné - odmenu za sprostredkovanie poistenia). Žalobkyňa tvrdí, že finančné prostriedky z úveru použila na vyplatenie dlhov jej rodiny, t.j. výlučne na súkromné účely. Z podrobného popisu okolností uzavretia úverových zmlúv na pojednávaní dňa 14. septembra 2021 vyplýva, že žalobkyňa v ťaživej finančnej situácii požiadala žalovaného o úver, ktorým by vyplatila v tom čase splatné iné (rodinné) úvery a pôžičky (napr. na auto), či nedoplatky súvisiace s bývaním. Žalobkyňa zopakovala, že sprostredkovateľka úveru si s ňou dohodla stretnutie tesne pred Vianocami (23. decembra 2014) na pošte na Kyjevskom námestí v Banskej Bystrici, kde sa v tom čase nachádzalo veľmi veľa ľudí. Žalobkyňa jej odovzdala občiansky preukaz a iné doklady, na základe ktorých sprostredkovateľka (!) vyplnila žiadosť o úver a potom na ňu len mávla, aby ju prišla podpísať. Žalobkyňa uvádza, že žiadosť ani zmluvu nečítala, no zdôraznila, že žiadala o úver na súkromné účely, osvedčenie na opatrovanie v Rakúsku predložila na žiadosť sprostredkovateľky, ktorá je povedala, že takto má zdokladovať jej príjmy (príjmovú situáciu) a schopnosť splácať úver . Druhú úverovú zmluvu uzavrela žalobkyňa na základe ponuky žalovaného, že keď prvý úver spláca, môže dostať ďalší úver za rovnakých podmienok. Druhú zmluvu uzavrela v kancelárii žalovaného, rovnako ju nečítala, len podpísala listiny, ktoré jej predložili. Tak to bolo aj s rozhodcovskou zmluvou, zástupkyňa žalovaného je predkladala jednotlivé dokumenty za sebou a ukázala, kde ich treba podpísať. Písomnosti v rozhodcovskom konaní si žalobkyňa preberala, nevedela ako sa brániť. Vypovedala, že po vydaní rozhodcovských rozsudkov ju kontaktoval zástupca žalovaného (Tiller) s tým, že ak bude splátky úveru pravidelne platiť, odpustia jej priznané pokuty. O tom, že by sa mohla brániť, sa dozvedela až na prelome rokov 2017/2018 od kolegyne, cítila sa oklamaná žalovaným v otázke druhu zmluvy, ktorú uzavrela (úver na podnikanie).

9. Už v prvom zrušenom rozsudku súd konštatoval, že žalobkyňa požiadala o poskytnutie úveru na formulárovej predtlačí poskytnutej žalovaným, v žiadosti bola identifikovaná ako fyzická osoba uvedením rodného čísla a adresy bydliska. Nepoprela, že v žiadosti o úver bola označená „živnosť“ - oprávnenie na vykonávanie činnosti opatrovateľky v Rakúsku, no uviedla, že „to bolo odôvodnené zo strany obchodného sprostredkovateľa, že to slúži k identifikácii zamestnania“. Vyhlásila, že si úver nevzala na podnikateľské účely, bol jej pripísaný na súkromný účet, finančné prostriedky z úveru využila výlučne na osobné potreby - chod domácnosti a zaplatenie úverov, dlžôb, splátky za auto (z predloženého výpisu z osobného účtu vyplýva napr. že dňa 5. januára 2015 uskutočnila úhradu v sume 1 417 eur označenú ako „splátka ford“).

10. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje piata hlava Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Spotrebiteľ je fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. V tejto veci má súd ustáliť, či žalobkyňa vystupovala pri uzatváraní a plnení zmluvy ako spotrebiteľka alebo podnikateľka. Pre zistenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľa alebo nie, nie je rozhodujúce len formálne postavenie (napr. existencia oprávnenia na podnikanie či výkon inej zárobkovej činnosti), ale skutočný účel konania - účel čerpania úveru. Spotrebiteľom je osoba, ktorá koná mimo profesijnej či obchodnej činnosti a koná na účely osobnej spotreby v zmysle spotreby svojej, resp. spotreby iných osôb, napr. detí. V žiadosti o úver bolo síce zaškrtnuté (podľa výpovede žalobkyne sprostredkovateľkou úveru), že žalobkyňa žiada o „PROFI“ úver („prevádzkový“ úver), z obsahu žiadosti (žiadostí) však nemožno vyvodiť akékoľvek profesionálne využitie poskytnutých peňazí, teda ich využitie na podnikateľský účel. Samotné označenie úveru ako „PROFI“, ani identifikácia žiadateľky (žalobkyne) číslom oprávnenia na výkon opatrovateľskej činnosti neznamena, že automaticky ide o úver na účel podnikania, o to viac, že žalobkyňa podľa svojho tvrdenia sprostredkovateľku úveru upozorňovala, že žiada o úver na súkromné účely. Podľa názoru súdu na charakter postavenie žalobkyne v zmluvnom vzťahu so žalovaným nemá vplyv ani skutočnosť, že žalobkyňa bola dňa 23. novembra 2007 zapísaná do zoznamu sprostredkovateľov poistenia a zaistenia v registri sprostredkovateľov poistenia vedenom Národnou bankou Slovenska, lebo úver nečerpala v súvislosti s výkonom tejto činnosti. V žiadosti o poskytnutie druhého úveru žalobkyňa v časti „IČO“ uviedla číslo „..“, ktoré však podľa vyhľadávania v živnostenskom a obchodnom registri na internete nezodpovedá žiadnemu záznamu.

11. Podľa § 7 ods. 15 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2014, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

12. Podľa § 7 ods. 15 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 1. apríla 2015 je veriteľ povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

13. Súd sa javí, že veriteľ (žalovaný) v tomto prípade využil skutočnosť, že žalobkyňa v čase poskytnutia úverov pracovala ako opatrovateľka s oprávnením na výkon tejto činnosti v Rakúsku. Žalobkyňa uvádza, že sprostredkovateľka žalovaného ju vyzvala, aby do žiadosti o poskytnutie úveru uviedla číslo oprávnenia, ktoré využívala v Rakúsku ako opatrovateľka na účely identifikácie jej zamestnania, napriek tomu, že ju žalobkyňa upozornila, že úver si chce zobrať na súkromné účely. Z povahy žalobkyňou vykonávanej činnosti (opatrovanie seniorov v Rakúsku) podľa názoru súdu malo byť veriteľovi (žalovanému) zrejmé, že očividne nejde o podnikanie v pravom slova zmysle, napriek tomu pripravil na základe žiadostí žalobkyne o úver zmluvy o revolvingovom úvere výlučne podľa Obchodného zákonníka, nezohľadňujúc zákonné požiadavky pre spotrebiteľské úvery.

14. Vychádzajúc z uvedeného je dôvodné prikloniť sa k záveru, že obe úverové zmluvy uzatvárala žalobkyňa v postavení spotrebiteľky, nie podnikateľky, prostriedky z úveru boli použité na súkromné, nie podnikateľské účely. Z okolností prípadu je zrejماً snaha veriteľa o vytvorenie zdania, že nejde o spotrebiteľský úver, hoci vzťah strán napĺňa všetky znaky spotrebiteľského právneho vzťahu. S ohľadom na to súd opätovne preskúmal predložené rozhodcovské rozsudky pre posúdenie, či predstavujú prekážku rozhodnutej veci pre toto konanie. Konkrétne, v zmysle záverov zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu (č.k. 11CoCsp/15/2021 - 186 zo dňa 27. mája 2021) skúmal, či pri nároku uplatnenom žalobkyňou v tomto konaní ide o tie isté skutkové okolnosti ako pri nároku uplatnenom žalovaným v rozhodcovskom konaní.

15. Pred samotným skúmaním prekážky rozhodnutej veci bolo potrebné vysporiadať sa s otázkou právomoci rozhodcovského súdu konať a rozhodovať v spore strán. Prekážka rozhodnutej veci by tu neexistovala, ak by nebola daná právomoc rozhodcovského súdu. V prípade prvého úveru (úverovej zmluvy zo dňa 29. decembra 2014), bola právomoc rozhodcovského súdu dohodnutá osobitnou rozhodcovskou zmluvou podpísanou síce v rovnaký deň ako samotná zmluva, no na osobitnom tlačive, v ktorom je uvedené, že dlžník bol informovaný, že nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy a jej podpísanie nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere, dlžník bol poučený o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy. Súčasne, a to je podstatné, rozhodcovská zmluva neobmedzovala strany sporu výlučne na riešenie sporov cestou rozhodcovského súdu (obsahovala dojednanie, že spory budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo

v rozhodcovskom konaní) a umožňovala odstúpenie od zmluvy (dlžník bol oprávnený od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od jej uzavretia). To platí i pre druhú rozhodcovskú zmluvu uzavretú so zmluvou o úvere zo dňa 28. mája 2015. Preto sa možno prikloniť k záveru, že právomoc rozhodcovského súdu bola v tomto prípade daná (nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku).

16. Súd musí konanie obligatórne zastaviť, ak sa začne znovu konať, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté, ide o konanie medzi tými istými stranami a o tú istú vec. Tá istá vec predstavuje ten istý nárok, alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. O totožnosť predmetu konania ide, ak v novom konaní ide o ten istý nárok, opierajúci sa o ten istý právny dôvod za podmienky, že tento dôvod plynie z rovnakého skutkového stavu ako v predošlom konaní. Niet sporu, že v rozhodcovskom konaní a v tomto konaní ide o konanie medzi tými istými stranami (hoci v opačnom procesnom postavení) a o plnenie z identickej úverovej zmluvy (zmlúv). Hoci ide o nárok z totožnej zmluvy, súd dospel k záveru, že nejde o tú istú vec, pretože nárok nie je uplatnený z totožného skutkového základu. Rozhodcovský súd v prípade oboch úverových zmlúv konštatoval, že vzťah účastníkov je obchodnoprávny. Konštatoval, že žalovaná (v rozhodcovskom konaní) sa v zmluve označila za podnikateľku, úver sa týkal podnikateľskej činnosti, keďže v žiadosti bol uvedený účel úveru ako „prevádzkový“ a iný účel čerpania a použitia úveru žalovanou preukázaný nebol. Preto nepoužil na danú vec právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa. Všeobecný súd, ktorý vykonal dokazovanie ohľadom postavenia žalobkyne pri uzatváraní zmluvy zistil, že táto nežiadala o úver na podnikanie a na tento účel ho ani nepoužila. S ohľadom na tvrdenie žalobkyne, že upozornila sprostredkovateľku úveru, že žiada o úver na splatenie svojich iných osobných a rodinných dlžôb a pôžičiek (čo žalovaný nevyvrátil), neobstojí obrana žalovaného, že žalobkyňa ho zaviedla pri uzatváraní úveru a on konal v dobrej viere, že je podnikateľka. Keby žalovaný skutočne skúmal vôľu žalobkyne a účel úveru, t.j. konal by s odbornou starostlivosťou, musel by prísť k záveru, že v prípade žalobkyne nejde o podnikateľský úver. Žalobkyňa síce žalovanému pri uzatváraní úverovej zmluvy (zmlúv) predložila oprávnenie na vykonávanie činnosti opatrovateľky v Rakúsku, no tvrdila, že o potvrdenie bola požiadaná sprostredkovateľkou žalovaného s odôvodnením, že toto potvrdenie slúži na identifikáciu jej zamestnania (príjmov). Ako už súd konštatoval, javí sa, že žalovaný využil skutočnosť, že žalovaná disponovala takýmto oprávnením, hoci si mohol a mal overiť skutočný účel použitia úverových prostriedkov (čo zjavne s ohľadom na spôsob uzatvárania zmlúv nezabezpečil). Na okraj súd uvádza, že výkon opatrovateľskej činnosti skutočne nepatrí medzi takú zárobkovú činnosť, ktorá by si vyžadovala väčšie vstupné investície či prevádzkové náklady (na margo účelu úveru označeného ako „prevádzkový“ úver).

17. Rozdiel v predmete sporu teda spočíva v tom, že pokiaľ v rozhodcovskom konaní rozhodcovský súd vychádzal z toho skutkového stavu, že ide o podnikateľský úver a žalobkyňa mala postavenie podnikateľky, nie spotrebiteľky (čiže rozhodcovský súd neposudzoval úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), v konaní pred všeobecným súdom súd na základe vykonaného dokazovania ustálil, že žalobkyňa zmluvu uzavrela ako spotrebiteľka. Rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa úverovej (nespotrebiteľskej) zmluvy teda nepredstavuje prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobkyňa domáha bezdôvodného obohatenia, ktoré malo síce vzniknúť v súvislosti s plnením na tú istú zmluvu (zmluvy), ale za iných skutkových okolností. Rozhodcovský súd posudzoval skutkový dej (uzavretie úverovej zmluvy) tak, že žiadateľka o úver je podnikateľka, pričom ona v skutočnosti ako podnikateľka nevystupovala a v tomto smere veriteľa ani nezaviedla, ani neoklamala.

18. Vychádzajúc z uvedeného súd v tomto konaní nie je viazaný predloženými rozhodcovskými rozsudkami a je oprávnený (a povinný) prejednať spor a rozhodnúť o žalobe žalobkyne, ktorá si uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 5 724 eur, o ktorú preplatila poskytnuté úvery s tvrdením, že úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože úverové zmluvy neobsahovali povinné zákonné náležitosti a odplata za poskytnutie úveru je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

19. Súd úverové zmluvy podrobil kontrole v súvislosti s náležitosťami zmlúv o spotrebiteľskom úvere vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a kontrole v zmysle príslušných ustanovení OZ, pričom zistil nasledovné.

20. Zo žiadosti o úver zo dňa 23. decembra 2014 vyplýva, že žalobkyňa požiadala žalovaného o „PROFI“ úver s čiastkou k výplate 4 000 eur a nominálnou hodnotou úveru 13 248 eur. Z následnej zmluvy o úvere č. XXXXXX - XXXXX vyplýva, že úver vo výške 13 248 eur sa dlžník (žalovaná) zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 276 eur podľa splátkového kalendára. Za poskytnutie úveru sa dlžník zaviazal zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu 9 248 eur, ktorá je splatná ku dňu poskytnutia úveru.

Dátum prvej splátky bol v splátkovom kalendári určený na deň 24. februára 2015, poslednej splátky 24. januára 2019.

21. Zo žiadosti o úver zo dňa 27. mája 2015 vyplýva, že žalobkyňa požiadala o „PROFI“ úver s čiastkou k výplate 4 000 eur a nominálnou hodnotou úveru 13 248 eur (v zmluve je preškrtnutá suma 4 000 eur a je napísaná suma 13 248 eur). Z následnej zmluvy o úvere č. XXXXXX - XXXXX vyplýva, že úver vo výške 13 248 eur sa dlžník (žalovaná) zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 276 eur podľa splátkového kalendára. Za poskytnutie úveru sa dlžník zaviazal zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu 9 248 eur, ktorá je splatná ku dňu poskytnutia úveru. Dátum prvej splátky bol v splátkovom kalendári určený na deň 28. júna 2015, poslednej splátky 28. mája 2019.

22. Z výpisu z účtu žalobkyne (prílohou obálka na č.l. 74) vyplýva, že na základe prvej zmluvy o úvere jej bolo dňa 31. decembra 2014 poskytnuté plnenie vo výške 4 000 eur (platba je označená variabilným symbolom 210309, ktorý je zhodný s číslom zmluvy). Na základe druhej zmluvy jej bolo dňa 1. júna 2015 poskytnuté plnenie vo výške 4 000 eur (platba je označená variabilným symbolom 221417, ktorý je zhodný s číslom druhej zmluvy). V konaní je nesporné, že žalovaný poskytol žalobkyňi na základe uzavretých zmlúv spolu peňažné prostriedky v sume 8 000 eur a žalobkyňa žalobcovi plnila na základe zmluvy č. 1 čiastku 7 100 eur a na základe zmluvy č. 2 čiastku 6 624 eur. Žalobkyňa nepredložila doklady o úhrade týchto čiastok, žalovaný však túto skutočnosť nerozporoval, t.j. považuje sa za nespornú (§ 151 ods. 1 CSP).

23. Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

25. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať o.i. tieto náležitosti: i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

26. Zo zmlúv o úvere je zrejmé, že neobsahujú náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. - náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. úrokovú sadzbu, ročnú percentuálnu mieru nákladov a ďalšie). Zmluvy obsahujú výlučne údaj o tom, že veriteľ (žalovaný) poskytne dlžníkovi (žalobkyňi) peňažné prostriedky v sume 13 248 eur (reálne v sume 4 000 eur), dlžník sa zaväzuje úver splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 276 eur a za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú odmenu 9 248 eur.

27. S prihliadnutím na absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv, sa považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b).

28. Ak sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, je bezdôvodným obohatením plnenie, ktoré veriteľ prijal nad rámec toho, čo dlžníkovi poskytol. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa čerpala celkovo sumu 8 000 eur (súčet súm poskytnutých na základe úverových zmlúv), splatila 13 724 eur.

Rozdiel medzi poskytnutými plneniami (medzi tým, čo žalovaný poskytol žalobkyni a tým, čo žalobkyňa zaplatila žalovanému) je 5 724 eur. S ohľadom na uvedené súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

29. Súd pre úplnosť uvádza, že dojednanie o odplate 9 248 eur za poskytnutie peňažných prostriedkov 4 000 eur sa v dôsledku neprimeranej výšky odplaty tiež javí ako dojednanie v rozpore s dobrými mravmi, teda absolútne neplatné (§ 3 v spojení s § 39 OZ). Ročná percentuálna miera nákladov je podľa prepočtu súdu v prípade oboch úverových zmlúv vyššia ako 100 % (105,66 % v prípade zmluvy zo dňa 29. decembra 2014 a 114,18 % v prípade zmluvy zo dňa 28. mája 2015).

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd v konaní úspešnej žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania od žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia, písomne na podpísaný súd. V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu ho napáda, z akých dôvodov ho považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha a musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť v takom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden mohol založiť do súdneho spisu, a aby každý ďalší subjekt dostal jeden. Ak sa nepredloží potrebný počet, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, realizovať jej procesné práva tak, že bolo porušené právo na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla zaviniť nesprávne rozhodnutie, e) súd nevykonal dôkazy navrhnuté na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd dospel dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, lebo sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, h) rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, i) právoplatné uznesenie súdu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písmenách a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže sa oprávnený domáhať jeho núteného výkonu v exekučnom konaní.